

4. Дуплійчук О. М. Особистість вчителя іноземної мови як запорука ефективності навчання в початковій школі / О. М. Дуплійчук // Сучасна наука: теорія і практика. – 2012. – С. 8-11. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/11243/1/Duplijchuk_Dopovid%27.pdf
5. Ніколаєва С. Ю . Концепція підготовки вчителя іноземної мови / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 1995. – № 34. – С. 8.
6. Пахомова Т. Г., Савицька Г. І. Викладання іноземної мови в початковій школі щодо введення нового стандарту початкової освіти. Методичні рекомендації / Т. Г. Пахомова, Г. І. Савицька. – Черкаси : ЧОІПОПП, 2012. – 20 с.
7. Роман С. В. Дидактичне мовлення як предмет лінгвометодичної підготовки вчителя іноземної мови початкової школи (на матеріалі англійської мови) / С. В. Роман // Іноземні мови. – 2009. – № 1. – С. 48-52. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2009_1_19

Безкоровайна М.
Науковий керівник – доц. Довбуш О. І.

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ В РОМАНІ КАДЗУО ІШІГУРО «НЕ ВІДПУСКАЙ МЕНЕ»

Наукова фантастика є однією з найпопулярніших галузей сучасної літератури. У той же час походження науково-фантастичної літератури сягає давніх часів, коли античний письменник намагався представити свої ідеї у вигаданих формах і об'єднати їх із знанням реального світу. Як у минулому, так і сьогодні однією з базових людських потреб, що визначаються домінантою людської психіки, є пізнавальна потреба – отримання знання про властивості навколошнього світу. У зв'язку з цим найактуальнішою проблемою, яку вирішує людство з найдавніших часів і до наших днів, є проблема свідомого вибору майбутнього. У пророцтвах оракулів, релігійно-філософських текстах, міфах людина намагалася знайти відповіді на питання про долю світу, людини, космосу й історії, про їх початок і кінець, про те, що за цим кінцем. Сьогодні, як і в минулому, майбутнє прагнуть передбачити науковці, філософи, а також письменники-фантасти, що робить тему дослідження **актуальною** у наш час. **Метою** статті є встановлення особливостей жанру наукової фантастики шляхом аналізу роману Кадзую Ішігуро «Не відпускане мене».

Наукова фантастика – надзвичайно багатий жанр літератури, який дозволяє письменникам розвивати нові уявлення та ідеї та представляти їх у літературній формі, як альтернативне бачення справжнього життя. Проте, не зважаючи на таку популярність цього жанру немає чіткого визначення наукової фантастики, оскільки існує багато різних підходів до її розуміння. Часто наукову фантастику розглядають, як тип чи вид мистецтва, або ж як раціональні пояснення небувалого або неможливого [3, с. 7]. «Словник літературознавчих термінів» дає таке визначення цього жанру: «Наукова фантастика – так називають ті твори художньої літератури й мистецтва, у яких розвивається вплив бурхливого розвитку суспільних процесів та науки й техніки на майбутню долю людства, зокрема значення й майбутні перспективи проникнення людей на інші космічні тіла тощо» [5, с. 269]. З цього випливає, що причиною появи і активного розвитку цього жанру стають досягнення людства у науковій та техногеній сферах, а також гіпотези з якими експериментує сучасна наука. Автор допомагає читачеві увійти в інший, змінений світ з знаннями, якими він володіє у науковій сфері. Наукова фантастика є єдиним жанром, який зображає, як суспільство може функціонувати по іншому, що є першим кроком до прогресу, оскільки він дозволяє нам уявити майбутнє, до якого ми прагнемо і знайти напрям у якому рухатись, щоб його досягти.

Першим письменником-фантастом по праву вважають французького літератора Жуль Верна, чиї твори є пройняті вірою у всесилля науки. До них можна віднести такі праці, як «Незвичайні подорожі», «П'ять тижнів на повітряній кулі» та «Подорож до центру Землі». І через небувалу їх популярність у всіх європейських країнах, елементи його підходу до реальності почали використовувати багато інших авторів [1, с. 42], як от Джордж Орвелл або Роберт Шеклі, чи більш сучасні – Енді Уір чи Філіп Дік. Ці письменники створили численні науково-фантастичні літературні тексти, які виявилися не просто звичайними книгами, а серйозними філософськими творами, що попереджають людство про ризики, які супроводжують розвиток сучасної цивілізації.

Роман К.Ішігуро «Не відпускане мене» теж можна віднести до списку таких творів. Він відкриває уявну альтернативу, яка є науково можливою, але не є достовірною, якщо врахувати нашу сучасну реальність та культуру прав людини. У цьому творі читач ознайомлюється з феноменом клонування людей, який акцентує на питанні моралі тогочасного суспільства. У 1996 році, в Англії був створений перший клон вівці, яку назвали Доллі і яка померла згодом через декілька років [4, с. 13]. Як і Доллі, студентів в Хейлшемі теж клонують, проте з єдиною метою – пожертвування органів людям. Ішігуро змушує нас читати між рядків, вказуючи на те, що вчені, прийшовши до ідеї клонування, використовують клонів лише як контейнери з органами для трансплантації, з надією, що вони не будуть ідентичні людям, не матимуть сутнісного людського компонента – душі.

Ідея про те, що клони не мають душі, може бути припущенням вчених, оскільки перші були створені штучно і їх, таким чином, не можна класифікувати як людей. Проте роман ясно свідчить про те, що ця інтерпретація є помилковою, оскільки вона зображує студентів як істот з емоційним інтелектом та здатністю "відобразати" свою душу через власні твори та взаємини з іншими. Будучи ідентичною реплікою іншої людини, вони не позбавлені емоцій та індивідуалізованої самосвідомості.

Звичайні люди дивляться на клонів так, ніби вони не є людьми, навіть якщо вони точні копії реальної людини у зовнішньому світі. Оскільки ця система дононорства органів рятує життя і лікує хвороби, людський рід пробує ігнорувати моральні наслідки клонування для пожертвування органів. Хоча люди ставляться до клонів як до недолюдей, клони все ж відчувають звичайні емоції, такі як любов, ревнощі, співчуття, біль та гнів протягом усього свого короткого життя. Не зважаючи на те, що їм в прямому значенні промивають мозок, стверджуючи, що вони відрізняються від своїх "оригіналів", життя клонів йде по тому самому шляху, як і у звичайних людей. Кеті, Томмі та Рут, головні герої роману, потрапляють в любовний трикутник один з одним, коли намагаються пересуватися по незвичайних місцях. Вони також шукають своїх "оригіналів", власних батьків, прагнучи знати, звідки вони походять. Бажання знати, чи людина, з якої вони були клоновані, є успішною або хорошою, є дуже важливим для них, задля того, щоб мати більше розуміння себе та своєї ідентичності.

Немає ніяких доказів, що вказують на те, що клони відрізняються від людського роду, що тим не менше продовжує ігнорувати це. Причиною цього слугує те, що люди ніколи не захочуть повернутися до світу з хворобами та смертю. Вони краще ігноруватимуть той факт, що клони є людьми, заради того, щоб прожити довше життя, а не «вичерпатись» за декілька віймок.

Отже, розглянувши певні особливості жанру наукової фантастики та її розвитку, можна сказати, що не зважаючи на те, що більшість сприймає вищезгаданий жанр, як розважальний, письменники нерідко руйнують такий стереотип, перетворюючи свої книги в серйозні доробки, з глибоко прихованим філософським, соціальним або прямим науковим змістом. Проте, на кожному історичному етапі проблеми окреслені у науково-фантастичних творах можуть сприйматися та розглядатися по різному, що породжує потребу у їх подальших дослідженнях.

ЛІТЕРАТУРА

- 1) Данилов Д. Д. Особенности жанра научной фантастики в творчестве Говарда Лавкрафта / Д. Д. Данилов. // Вестник Челябинского государственного университета. – 2011. – №3. – С. 42–48.
- 2) Ішігуро К. Не відпускай мене [Текст] : роман / Кадзуо Ішігуро; переклад з англ. Софії Андрушович. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. – 336 с.
- 3) Ковтун Е. Н. Фантастика как объект научного исследования: проблемы и перспективы отечественного фантастоведения [Електронний ресурс] / Е. Н. Ковтун. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://slavcenteur.ru/Proba/Kovtun/kovtun_fantobjekt.pdf.
- 4) Корочкин Л. И. Клонирование животных [Електронний ресурс] / Л. И. Корочкин. – 1999. – Режим доступу до ресурсу: http://www.pereplet.ru/nauka/Soros/pdf/9904_010.pdf.
- 5) Лесин В. М. Словник літературознавчих термінів / В. М. Лесин, О. С. Пулинець. – Київ: Радянська школа, 1971. – 485 с.

Ковалік Т.

Науковий керівник – доц. Чумак Г.В.

ПОНЯТТЯ "ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ СТРАТЕГІЇ" ЯК СКЛАДОВОЇ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У статті розглядається проблема інтерпретації поняття "перекладацька стратегія". На сьогодні немає чіткого визначення цього поняття. Метою статті є аналіз "перекладацької стратегії" як складової стратегічної компетенції при формуванні її у майбутніх перекладачів. Були визначені основні навички та вміння, якими має оволодіти студент у процесі опанування перекладацьких стратегій; виділено етапи роботи з перекладом; надано класифікацію цього поняття. В завершенні запропоновано визначення "перекладацької стратегії".

Ключові слова: перекладацька стратегія, стратегічна компетенція, переклад, перекладацькі методи, етапи перекладацьких стратегій.

Ми часто зустрічаємо поняття "перекладацька стратегія", проте однозначної інтерпретації цього поняття не знаходимо у працях науковців: думки вчених розбігаються в тому, що називати "перекладацькою стратегією", а словники навіть не подають визначення цього поняття.

Дослідженням стратегій перекладу, їх характеристики, методів та способів перекладу присвячували свої праці багато лінгвістів, серед яких Л. Л. Нелюбін, Я. І. Рецкер, В. В. Сдобніков, А. Д., І. С. Алексєєва, В. С. Виноградов, В. М. Ілюхін, В. Н. Коміссаров, А. Д. Швейцер, А. Chesterman, W. Lorsch, та L. Venuti. Проте, хоч цей напрям досліджень постійно розвивається, але немає однозначності в інтерпретації поняття "перекладацькі